

Události Svatého týdne

Cyklus I. „Ježíšův příběh“, katecheze 22b.

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2025 (Lenka Jeřábková)

Cíl:

Děti se seznámí s jeruzalémským příběhem Ježíše Krista od Květné neděle do vzkříšení, jsou schopny jednotlivé epizody zasadit do časové osy a znají jména a úlohy jednotlivých postav. Znají liturgické názvy dnů velikonočního tridua a vědí, které události připomínají.

Děti jsou schopny získané informace využít k vlastnímu slavení velikonočních svátků – uvědomují si jejich význam pro ně samotné a dokážou se v přiměřené míře slavení velikonoční liturgie aktivně zúčastnit.

Seznam použitých materiálů a literatury:

Pinchbecková, Lesley. Hry trochu jinak: Tematické hry k objevování Bible. Praha: Samuel, 2007.

Svatý týden v Jeruzalémě. Duha č. 15 / 2016-2017.

Já jsem tady a zpívám. Brno: Kartuziánské nakladatelství, 2010.

<https://zpevník.proscholy.cz/>

Pomůcky ke katechezi:

- K **úvodní modlitbě** – vytištěné texty či noty, pokud je potřebujeme.
- Ke společné hře „**Bleskový kvíz**“ – dostatečně rozsáhlá sada kvízových otázek.
- K výkladu „**Události Svatého týdne**“ – 27 složených lístků z přílohy + obrázky, kancelářské sponky, názvy dnů Svatého týdne, případně plakát S kým se Ježíš setkal? (viz příloha, tiskneme na formát A3)
- Ke kreativním aktivitám – nakopírované podklady, výtvarné potřeby.
- K aktivitě s videem – pomůcky k promítání.
- K aktivitě „**Můj Svatý týden**“ – vytištěné podklady.

Vlastní poznámky ke katechezi:

Scénář:

Zahájení / modlitba (cca 5 minut)

Modlitba či zahájení setkání dle zvyklostí skupiny, přičemž lze využít i vhodné písně. Z našich výběrů doporučujeme:

- Byl jsi tam (MH 32, <https://zpevník.proscholy.cz/pisen/1124/byl-ji-tam>)
- Úžasná láska (MH 261, <https://zpevník.proscholy.cz/pisen/308/uzasna-laska>)
- Rozepjaté ruce (viz příloha)

Úvodní – DOPORUČENÁ – aktivita (cca 10 minut).

Hra „Bleskový kvíz“

Umožňuje dětem **zamyslet se / prožít zkušenost se situací, kterou nemají ve svých rukou** – vztahujeme ji na Ježíšův dar spásy.

Připravíme si **větší sadu kvízových otázek** – můžeme je vymyslet sami, nebo je vzít z jakékoliv knihy kvízů. Otázky mohou být založeny na Bibli nebo liturgickém roce, ale týkat se mohou i všeobecných znalostí. Je třeba, aby škála otázek byla natolik široká, aby každé dítě dokázalo na některou z nich správně odpovědět.

Děti se jako skupina postaví na jednu stranu místnosti. Vysvětlíme jim, že teď jsou ve vězení, ale mohou být **propuštěni**, pokud za ně někdo dokáže **správně odpovědět na otázku**. Poté odejdeme na druhou stranu místnosti a zahájíme hru. Skupina vyšle dobrovolníka k tazateli, který mu položí (lehkou) otázku. Když správně odpoví (ptáme se tak dlouho, dokud nedostaneme správnou odpověď), může vyběhnout, vzít jednoho „uvězněného“ spoluhráče a přivést ho zpátky. Společně pak dostanou další otázku; když jeden z nich odpoví správně, běží oba zpátky a přivedou třetího. Hra takto pokračuje tak dlouho, dokud skupina všechny své zajatce neosvobodí.

Na závěr vysvětlíme: *Jak jste byli propuštěni z vězení? Tím, že někdo odpověděl za vás. Mohli bychom si představit, že takhle za nás „odpověděl“ Ježíš – zemřel za nás na kříži. Když se ho chytíme za ruku, osvobodí nás od hříchu a smrti. Než se to celé ale stane, budeme si dnes vyprávět, co Ježíšově smrti v Jeruzalémě předcházelo.*

Události Svatého týdne (cca 25 minut)

- Uvedeme hlavní téma, přičemž zvolíme variantu podle bezprostředně předcházející katecheze:
 - Pokud byla tématem Květná neděle: *Naším tématem jsou události, které předcházely Ježíšově smrti v Jeruzalémě. Ty se odehrávaly v jediném týdnu, my mu říkáme Svatý týden – a o jeho začátku jsme si povídali minule. Představte si, že jsem poutník, který právě přišel do Jeruzaléma na velikonoce. A ptám se vás: Slyšel jsem, že se tady něco zvláštního před pár dny stalo? Povídejte mi o tom!*
 - Pokud bylo téma Květné neděle vynecháno: *Naším tématem jsou události, které předcházely Ježíšově smrti v Jeruzalémě. Ty se odehrávaly v jediném týdnu, my mu říkáme Svatý týden. Představte si, že jsem poutník, který právě přišel do Jeruzaléma na velikonoce, který slyšel, že do města přišel někdo, koho lidé prohlašovali za krále. A ptám se vás: Víte o tom člověku něco? Povídejte mi o tom!*

Pokud děti nevědí, můžeme jim pomoci návodnými otázkami uvozenými např. „*Na cestě jsem slyšel, že...* „ V obou verzích se dostáváme k postavě Ježíše jako osy pro vyprávění událostí, které následovaly po jeho vjezdu do Jeruzaléma.

Poté dětem v roli „poutníka do Jeruzaléma“ poděkujeme za to, co řekly (není třeba cokoli doplňovat) a pokračujeme už za sebe: „*Příběh ale pokračuje. Ježíš je tedy už v Jeruzalémě a události jdou velmi rychle jedna za druhou. Dnes máme za úkol zjistit, jaký byl konec Ježíšova životního příběhu. Půjdeme na to skoro detektivně...*“

- **Aktivita „Skládání příběhu“** (zabere cca 10–12 minut). V prostoru ještě před zahájením katecheze **skryjeme rozstříhané a složené lístky** z přílohy Texty k obrázkům (vhodný je tisk na světlý barevný papír, aby byly lístky výraznější). Doporučujeme ale skrýt je tak, aby byly částečně viditelné, a zapamatovat si jejich umístění, abyste byli schopni celou sadu zkompletovat sami, pokud by skupina některý lístek neobjevila. **Aktivitu zahájíme návodem:** *V místnosti jsou schované lístky s jednotlivými částmi příběhu. Najděte je a doneste sem na stůl, ale zatím je neotvírejte. Celkem jich musí být 27.*

Necháme děti hledat lístky – je vhodné, aby to dělaly soustředěně, cílem není soutěž, kdo najde nejvíc lístků; pokud nejsou schopny některý lístek najít, v závěru ho přineseme sami. Když je na určeném místě všech 27 lístků, **rozdělíme je rovnoměrně** mezi jednotlivé děti.

Poté **rozložíme na stůl obrázky z přílohy** a vyzveme děti, aby své lístky rozbalily, přečetly si text a zkusily k němu najít správný obrázek – obojí spojí dohromady kancelářskou sponkou a položí je na určené místo na podlaze. **Do jejich práce nezasahujeme**, zhodnotíme ji, až jsou všechny obrázky spojeny s texty, v tuto chvíli korigujeme případné chyby, abychom pracovali už se správnými dvojicemi.

Poté vyzveme děti, aby se společně poradily a zkusily **seřadit obrázky i texty** na zemi tak, jak myslí, že šly po sobě. Za práci je pochválíme a poté vyzveme: *Sestavili jste obrázky a texty, jak si myslíte, že se celý příběh odehrál. Ted' si ho spolu tedy povíme.* Je možné využít několik variant:

- Postupné čtení textů připojených k obrázkům (rizikem je nízká pozornost dětí)
 - Děti budou popisovat události na obrázcích – převypráví příběh
 - Událost budeme vyprávět sami a děti mohou doplňovat, čeho si ještě na obrázcích všimly (nejrychlejší varianta)
 - **Slavení Svatého týdne.** Znovu připomeneme dětem, že všechny události se odehrály během nejdůležitějšího týdne liturgického roku – Svatého týdne. **Zeptáme se**, zda děti vědí, jak se nazývají **nejdůležitější dny tohoto týdne**, které budeme v kostele slavit někdy zvláštními obřady (Květná neděle, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Neděle vzkříšení / Zmrtvýchvstání Páně)
- Děti poté vyzveme, aby zkusily v obrázkové časové ose vyznačit hranice, do kterého dne určité události patří – využít je možné vystřižené lístky s názvy dnů z přílohy (Dny svatého týdne).
- **Aktivita „S kým se Ježíš setkal?“** V případě dostatku času můžeme dětem nabídnout aktivitu s tématem **postav, se kterými se Ježíš setkal v posledních dnech svého života.**

Děti se rozdělí na **tři skupiny** – přidělíme jim skupiny „Ježíšovi přátelé – nepřátelé – známí“. Poté si po určený čas **znovu prohlédnou obrázkovou osu** příběhu a na připravený plakát (viz příloha) nebo na tabuli **vpisují jednotlivá jména** (můžeme skupinám napovídat, o jaké postavy se jedná). Na závěr každá skupina svůj výběr **odůvodní**.

Modlitba dle zvyklostí skupiny.

Rozdání zápisových listů a zakončení setkání.

Případné doplňkové alternativy ke scénáři:

Videoprůvodce Svatým týdnem

S dětmi můžete rovněž **Svatý týden projít s pomocí krátkého videa**. Jak děti odpovědí na položené otázky? Anebo mají úplně jiný nápad? (práce s časopisem Duha – Svatý týden v Jeruzalémě)

<https://youtu.be/uh5FSPo9570>

Využít lze i **téma velikonočních tradic** – znají děti nějaké z vlastní zkušenosti, nebo o nich jen slyšely? Odkud se vzaly a co symbolizují? Nabídnout jim můžeme rovněž video:

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/2797-velikonocni-zvyky-a-tradice>

Vyrobme si ratolest

Kreativní aktivita, při níž s dětmi **vyrábíme papírové ratolesti**, které lze **využít k výzdobě**, případně si je děti mohou ponechat a **využít při liturgii** Květné neděle. **Vzor z přílohy nakopírujeme** na zelené barevné papíry (střední tvrdost); pokud je ponecháme bílé, mohou je děti samy omalovat.

Můj Svatý týden

Pro domácí práci můžeme dětem nabídnout aktivitu **využití kalendáře / osobního deníku** k prožívání Svatého týdne.

Základ pro kalendář mohou děti získat z odkazu chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://kc.biskupstvi.cz/storage/f/Velikonoce/kalendar_def.pdf. Návod je doplněn i kvízem, který mohou děti vyřešit.

Základ pro osobní deník vytiskneme z přílohy (jako listy A4, případně jako brožuru). Děti s ním pak během Svatého týdne pracují samostatně, na následující katechezi je možné ho použít k vzájemnému sdílení.

Připravujeme oslavy Velikonoc

Katechezi můžeme doplnit **kreativní činností** – hodí se k přípravě na oslavu Velikonoc. Lze ji vyzkoušet přímo na místě, nebo ji dětem doporučit na doma. Vybírat můžete z následujících oblastí:

Tvorba velikonočních přání a výzdoby – kde čerpat inspiraci?

- Nejvíce podnětů najdete na <https://www.pinterest.com/> – zde můžete specifikovat (i v češtině) požadavek. Doporučujeme hesla „velikonoční tvoření s dětmi“ nebo „velikonoční přáníčka“
- Využít můžete rovněž stránky <http://vytvarne-namety.cz/index.php/svatky> – oddíl Velikonoce.

Recepty (děti se mohou zapojit do domácích příprav)

- Jidášky (pečivo typické pro Zelený čtvrtek):
<https://deti.vira.cz/kalendar/velikonoce/recepty-na-velikonocni-vareni-a-peceni/recept-na-jidasky>
- Velikonoční zajíčky (jednoduché pečení s dětmi):
<https://www.toprecepty.cz/recept/20457-velikonocni-zajicci/>
- Velikonoční ovečky z máslových sušenek (jednoduché pečení s dětmi):
<https://www.toprecepty.cz/recept/42191-velikonocni-ovecky/>